

Zápis z 9. jednání Oborové rady celoškolského doktorského studijního programu Historie techniky, konaného na Masarykově ústavu vyšších studií ČVUT v Praze dne 30. dubna 2015 od 13 hodin

- Přítomni:** prof. PhDr. Marcela Efmertová, CSc., prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc., doc. RNDr. Martina Bečvářová, Ph.D., doc. PhDr. Michel Perottino, Ph.D.
- Host:** PhDr. Nikolaj Savický, Ph.D. (přizván jako školitel v CDSP HT a jako účastník letošního přijímacího řízení v CDSP HT)

(Členové OR CDSP HT dále uváděni bez titulů).

Jednání zahájila předsedkyně Oborové rady a garantka celoškolského doktorského studijního programu Historie techniky (dále OR CDSP HT) Marcela Efmertová. Oborová rada projednávala body podle následujícího programu:

Program jednání:

- a) Přijímací řízení do studia pro akademický rok 2015/2016.
- b) Úroveň uchazečů o studium CDSP HT.
- c) Přijímací řízení do studia pro akademický rok 2016/2017.
- d) Aktuální stav žádosti o prodloužení akreditace programu.
- e) Průběh výuky v CDSP HT v LS 2014/2015.
- f) Různé.

Průběh jednání:

Ad a) Přijímací řízení do studia pro akademický rok 2015/2016.

Přijímací řízení předcházelo jednání oborové rady CDSP HT.

Na přijímací řízení do CDSP HT se v roce 2015 přihlásilo následujících sedm uchazečů:

Ing. et Mgr. Zbyněk Nikel (nar.: 1966, název tezí: *Historie firmy Pála a spol., továrna elektrických článků a baterií ve Slaném, 1889/1919/-1945*),

Mgr. Simona Stonišová (nar.: 1878, název tezí: *Dějiny a vývoj báňské výuky na Vysoké škole báňské v Příbrami v letech 1849-1939 v kontextu vývoje vysokého technického školství v českých zemích – změněno po diskusi OR CDSP HT a uchazečky s garantkou CDSP HT na Spolkový život profesorů vysokých technických škol a vybraných techniků v elektrotechnických oborech v letech 1849-1939*),

Mgr. Martin Vychytil (nar.: 1988, název tezí: *Historie firmy Orlické elektrotechnické závody Letohrad, 1945-1967*),

Ing. Simona Čechmaneková (nar.: 1987, název tezí: Brownfields- historie a současnost),

Ing., Mgr. et Mgr. Vít Holeček (nar.: 1987, název tezí: Masarykova akademie práce – první česká akademie technická),

Mgr. Ing. Radek Šváb (nar.: 1972, název tezí: Zbrojní výroba v českých zemích do roku 1945),

Ing. Zdeněk Kubeš (nar.: 1989, název tezí: Historiografie letecké dopravy, nedostavil se s pozdní omluvou neumožnění odchodu ze zaměstnání).

Ad b) Úroveň uchazečů o studium CDSP HT.

Členové OR CDSP HT po ukončení přijímacího řízení diskutovali o odborné úrovni letošních uchazečů o doktorské studium Historie techniky. Uchazeči (z hlediska titulů společensko-vědní obory byly zastoupeny v počtu 5, technické obory v počtu 4) ve valné míře neprokázali dostatečnou znalost svého oboru, nedokázali odpovědět ani na návodné, natož koncepční otázky a měli problém se zasazením svých tezí do širšího historického a společenského rámce. Ukázalo se, že přihlášení uchazeči do CDSP HT nejsou připraveni uvažovat v širších metodologických a historiografických souvislostech, že leckdy tápou i v metodice historikovy práce a že nedokáží jimi navrhovaná témata periodizovat. U jedné uchazečky se objevil i problém s terminologií (brownfields).

V jazykové části pohovoru byl jejich mluvený projev v cizím (adepty zvoleném) jazyce v podstatě nedostatečný, ačkoliv v jednotlivých přihláškách byla deklarovaná úroveň jazyka aktivní či pokročilá.

V důsledku tohoto poznání a výsledku letošních pohovorů v CDSP HT bude třeba upravit podmínky přijímacího řízení do CDSP HT pro další akademický rok.

Ad c) Přijímací řízení do studia pro akademický rok 2016/2017.

Marcela Efmertová iniciovala diskusi o úpravě formy přijímacího řízení do CDSP HT. Forma by byla dvoukolová. V prvním kole by uchazeč zpracoval vědecký esej na zadané téma (výběr z 3-5 témat), poté by byl v případě dobrého výsledku pozván na druhé kolo pohovoru na ústní jednání, kde by představil teze (dopředu zasláné s přihláškou do CDSP HT) navrhované disertační práce a kde by o své budoucí práci pohovořil v cizím jazyce.

Uvedený návrh byl přijat a schválen po doplňující diskusi ostatních členů OR CDSP HT, kteří především vyzdvihli nutnost zjistit stav samostatného písemného (odborného) projevu uchazečů. Diskutovalo se o přezkoušení z cizího jazyka (Bečvářová, Beneš, Perottino, Efmertová, Savický). Z jednání vyplynulo, že nejjednodušší bude v prvním kole testové zjištění základní úrovně cizího jazyka a prokázání způsobilosti hovořit o problematice v cizím jazyce zůstane zachována během ústního přijímacího pohovoru (Efmertová, Perottino, Savický).

Z jednání je zřejmá úprava formy přijímacího pohovoru pro následující akademický rok do dvou částí:

1. Napsání vědeckého eseje na zadané téma (výběr z 3-5 témat) v časovém rozsahu 1h30 a absolvování testu ze zvoleného cizího jazyka v časovém rozsahu 45 minut.

2. Úspěšné absolvování první části automaticky znamená pokračování v druhém kole přijímacího řízení před přijímací komisí (členy OR CDSP HT), kde bude objasněna podstata navrhovaných tezí a zvolené problematiky v HT a kde uchazeč prokáže schopnost představit svůj obor i v cizím jazyce.

Tato úprava bude oznámena na webových stránkách MÚVS ČVUT v Praze včas před následným přijímacím řízením do CDSP HT v akademickém roce 2016.

Zodpovídá: ředitelka MÚVS ČVUT v Praze, paní Doc. Ing. L. Švecová, Ph.D., a administrátorka DSP HT, paní Mgr. Petra Dolejšová.

Ad d) Aktuální stav žádosti o prodloužení akreditace programu CDSP HT.

M. Efmertová informovala OR CDSP HT, že *Žádost o prodloužení akreditace CDSP HT* byla podepsána rektorem ČVUT v Praze, panem Prof. Ing. Petrem Konvalinkou, CSc. (a spolusignována prorektorem pro pedagogiku ČVUT v Praze, panem Doc. Ing. Josefem Jettmarem, CSc.) po projednání v Akademickém senátu ČVUT v Praze (dne 25. 2. 2015) a schválení ve Vědecké radě ČVUT v Praze (dne 24. 3. 2015) a předána příslušnému odboru MŠMT ČR v Praze (dne 28. 4. 2015).

V průběhu činnosti CDSP HT byl obor jednou posuzován Akreditační komisí v červnu 2014 s velmi dobrým výsledkem. Dosavadní akreditace byla udělena na čtyři roky od 15. 11. 2011 a platí do 1. 11. 2015.

Převzato z hodnocení AK 2014:

Zpráva Akreditační komise o hodnocení Masarykova ústavu vyšších studií Českého vysokého učení technického v Praze - červen 2014

Strana 3:

doktorského studijního programu *Historie techniky* se studijním oborem *Historie techniky* akreditovaného do 1. 11. 2015.

Strana 6:

Doktorský studijní program Historie techniky, obor: Historie techniky

Celkový počet přijatých studentů	POČET ABSOLVENTŮ	POČET STÁVAJÍCÍCH STUDENTŮ
---	-------------------------	-----------------------------------

(od 12/13)

5

v prezenční formě:

0

v kombinované

formě: 4

Strana 7:

Garance cel. doktorského studijního programu/oboru *Historie techniky* je vedena z Fakulty elektrotechnické. Odbornými předpoklady odpovídá požadavkům podle standardů AK pro studijní programy.

Strana 10:

Doktorský studijní program Historie techniky, obor: Historie techniky

Personální zabezpečení tohoto programu je zajišťováno pracovníky z fakult ČVUT – zejména Fakultou elektrotechnickou (z uváděných 7 pracovníků 3, z nich také garantka oboru – vede tři ze čtyř současných doktorandů), Fakultou architektury (1), Fakultou dopravy (1), Fakultou stavební (1), za MÚVS je uváděn 1 vyučující jazyka. Externě spolupracují 4 akademičtí pracovníci – zastoupena je Univerzita Karlova v Praze a Národní galerie. Kvalitativně je obor zajištěn velmi dobře – jak výstupy jednotlivých pedagogů, tak také výzkumnými granty. Problémem je absence „domácího“ pracoviště, protože všichni vyučující jsou z jiných

pracovišť ČVUT i odjinud, a stejně jako u dalších oborů je problémem vytvoření odpovídajícího zázemí programu.

Strana 13:

Závěry

MÚVS byl založen s cílem postupného upevňování výuky, která by ostatní fakulty ČVUT obohacovala a doplňovala v bakalářském studiu o základy pedagogiky (v rámci souběžného studia či doplnění pedagogických kompetencí absolventů technických oborů) a v celém spektru bakalářských, navazujících magisterských a doktorských oborů o širší zázemí ekonomických disciplín. **Tato původní myšlenka měla své opodstatnění, nicméně předpoklady pro rozvoj studijních programů uskutečňovaných touto organizační formou se nenaplnily.** To se mimo jiné projevuje v rovině personálního zabezpečení (na tento problém upozorňovala AK již v souvislosti s reakreditacemi jednotlivých studijních programů) a v rovině vědecko-výzkumného zázemí pro magisterské a doktorské studium.

Některé fakulty ČVUT se již od myšlenky centrálního pěstování ekonomických disciplín odklonily a začaly vytvářet vlastní ekonomicky zaměřené studijní programy nebo obory (Fakulta dopravní – např. Management a ekonomika dopravy a telekomunikací; Fakulta elektrotechnická – např. Ekonomika a řízení elektrotechniky; Fakulta informačních technologií – např. Informační systémy a management; Fakulta stavební – např. Management a ekonomika ve stavebnictví či Řízení a ekonomika podniku). Tím se svým způsobem rozmělnila i původní myšlenka.

Pozitivním rysem všech oborů je jejich interdisciplinarita a otevření pro ostatní technické obory na ČVUT. Jejich organizační ukotvení pod MÚVS, který má statut vysokoškolského ústavu, není zcela jasné: **studijní programy jsou uskutečňovány přímo pod ČVUT a úloha MÚVS zůstává v rovině organizační.**

Personální zabezpečení všech studijních programů a oborů je dlouhodobě největší slabinou jak v rovině kvalitativního posunu stávajících akademických pracovníků, tak především v absenci mladších pedagogů, kteří by tvořili jádro studijních oborů vedených pod MÚVS.

Věda a výzkum v souvislosti s uskutečňováním magisterských a doktorských programů prezentují činnost celé ČVUT a nejsou primárně spojeny se studijními programy MÚVS (pokud existují kvalitnější výstupy, jsou spojeny především s fakultami, které mají svá ekonomická pracoviště pro své akreditované programy ekonomického charakteru).

Ad e) Průběh výuky v CDSP HT v LS 2014/2015.

Marcela Efmertová informovala o průběhu výuky v CDSP HT i mimo ČVUT v Praze (viz níže přiložený harmonogram výuky v LS 2014/2015).

Harmonogram výuky v CDSP *Historie techniky* pro letní semestr 2014/2015 s přihlédnutím k trimestrům na Université Paris 1 Panthéon Sorbonne (webkonference a workshopy)

(jména učitelů jsou uváděna bez titulů)

Výuka v CDSP HT probíhala na MUVS ČVUT v Praze (pokud není uvedeno jinak), místnost M110, od 13h (místnost vybavená dataprojektorem a PC).

1. **1.12.2014** 16h-18h, místo konání FEL ČVUT v Praze, místnost 80 - pokračující Mezinárodní webkonference v rámci HETRITECHS Université Paris 1 Panthéon Sorbonne – organizace a přednáška **Marcela Efmertová** (FEL ČVUT v Praze, ČR) – téma : *Formations des ingénieurs tchèques au XIXe siècle.*

2. **6.2.2015** Mezinárodní workshop – téma : *Od fortifikací v Karrace k ETD* – za účasti studentek Paris 1 Panthéon Sorbonne - **Ghaya Slim** (Tunisko), **Renata Monezzi** (Brazílie) - a doktorandů CDSP HT.
3. **16.2. 2015** 16h-18h, místo konání FEL ČVUT v Praze, místnost 80 - pokračující Mezinárodní webkonference v rámci HETRITECHS Université Paris 1 Panthéon Sorbonne – **Quido Zucconi** (Univerzita Padova, Itálie) – téma : *Bâtisseurs et ingénieurs au XIXème siècle* (organizace a překlad M. Efmertová).
4. **24.2.2015** Mezinárodní workshop doktorských prací CDSP HT na ČVUT v Praze v rámci projektu HERITECHS s paní **Anne-Françoise Garçon** (Université Paris 1 Panthéon Sorbonne).
5. 13.3. 2015 výuka Nikolaj Savický
6. 20.3. 2015 výuka Marcela Efmertová
7. **27.3. 2015** výuka Marcela Efmertová – Mezinárodní workshop v projektu France Mobility (Barrande) – přednášky učitelů Université Michel de Montaigne, Bordeaux **prof. Michela Figeaca** (*La noblesse et l'innovation de 1750 à 1850*) a **doc. Corinne Marache** (*Les innovations techniques agricoles au 19e siècle*) .
8. **30.3. 2015** 16h-18h, místo konání FEL ČVUT v Praze, místnost Z2:B1-232 – pokračující Mezinárodní webkonference v rámci HERITECHS Université Paris 1 Panthéon Sorbonne – **Ana Cardoso de Matos** (Univerzita Evora, Portugalsko) – téma : *Les Ingénieurs au Portugal : parcours professionnel et intervention politique* (organizace a překlad M. Efmertová).
9. 3.4. 2015 výuka Marcela Efmertová/Zdeněk Beneš
10. 10.4. 2015 výuka Zdeněk Beneš
11. 17.4. 2015 výuka Zdeněk Beneš
12. 24.4. 2015 výuka Nikolaj Savický
13. **14.5. 2015** účast na **POSTER 2015** – místo konání FEL ČVUT v Praze – účastní se všichni doktorandi CDSP HT
14. 15.5. 2015 výuka Nikolaj Savický
15. 22. 5. 2015 výuka Nikolaj Savický - Exkurze Veletržní palác – od 13h *Technika ve výtvarném umění*.
16. 27.5.2015 zkoušky z předmětů LS 2014/2015 (FEL ČVUT v Praze Z2:B1-231)

Ad f) Různé.

f1) Účast doktorandů CDSP HT v sekci **History of Science (HS) 19. mezinárodní studentské a doktorské soutěže POSTER 2015**, která se koná 14. 5. 2015 na FEL ČVUT v Praze. Komise HS bude pracovat v tomto složení: M. Efmertová – předsedkyně komise (FEL ČVUT v Praze), prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc. (FF UK Praha) a doc. Ing. Karel Lorenz,

CSc. (FA ČVUT v Praze). Hlavním organizátorem soutěže je Dr. Ing. Libor Husník, FEL ČVUT v Praze (<http://radio.feld.cvut.cz/conf/poster2015/>).

Soutěže POSTER2015 se zúčastní doktorandi CDSP HT s těmito pracemi:

Jiří Chmelenský - Skoda electrical locomotive Type E 424.0

Vít Šmerha - Czech Professors of the electrical engineering and their lectures at the Czech Technical University in Prague to 1920

Simona Nosková - The wool processing industry of northern Bohemia in the 19th century – what the industrial album can tell us about the company formations and their development

Lukáš Nachtmann - Václav Klement – who was the founder of the famous car company?

Zdeněk Bumbálek – Application of C-K Theory within the Historical Development of Means of Communication for Hearing Impaired People

Tomáš Havel – Establishment and development of airplanes production in Czechoslovakia

Martin Pospíšil - Victor-Joseph Williot vs. Vilém Bukovský (Comparison of Graphical Calculations)

Komise HS (do zápisu doplněno dne 16. 5. 2015) konstatovala, že se zlepšila jazyková úroveň soutěžících (zejména u L. Nachtmanna), že práce měly potěšující úroveň, že většina soutěžících se prezentovala novými tématy, badatelsky strukturovaně zpracovanými a že postery měly i zajímavá grafická řešení. Jeden ze soutěžících (Z. Bumbálek) byl v době soutěže na služební cestě v Polsku, a tak, i když jeho poster byl velmi zdařilý, nemohl být hodnocen na oceňovaných místech.

1. **místo – Martin Pospíšil** (oceněna především novost řešení problematiky, širší práce i se zahraničními archivními materiály, které byly komparovány s českou problematikou, výborné představení zkoumaného problému v AJ)
2. **místo – Simona Nosková** (oceněn strukturovaný přístup k prezentované problematice)
3. **místo Tomáš Havel** (oceněno presentování a pochopení širších souvislostí).

Vítězní soutěžící byli odměněni vedením FEL ČVUT v Praze (1. místo 3.500,-Kč + sponzorský dárek firmy Bosch, 2. místo 2.500,-Kč, 3. místo 1.000,-Kč) a za Historickou laboratoř elektrotechniky K 13116 - ekonomiky, manažerství a humanitních věd FEL ČVUT v Praze dvěma knížkami /Efmertová, M., Starý, O. (eds.). Historie FEL ČVUT v Praze a almanach absolventů 1918-2001. LIBRI, Praha 2001 a Pekárek, J. Vzpomínky ztracené v prachu. A plus, Praha 2014/. Ceny byly předány děkanem FEL ČVUT v Praze, panem prof. Ing. Pavlem Ripkou, CSc., proděkanem pro vědu FEL ČVUT v Praze, panem prof. Ing. Zbyňkem Škvorem, CSc. a členy komise HS POSTER2015 (fotografie ze soutěže budou vyvěšeny na webových stránkách Historické laboratoře (elektro)techniky (K13116 FEL ČVUT v Praze). Všichni soutěžící mají své práce pro POSTER2015 publikovány v **Conference Proceedings** (viz <http://radio.feld.cvut.cz/conf/poster2015/>), bibliografický odkaz:

ISBN 978-80-01-05499-4

Editor: Libor Husník

Proceedings of the 19th International Scientific Student Conference POSTER 2015

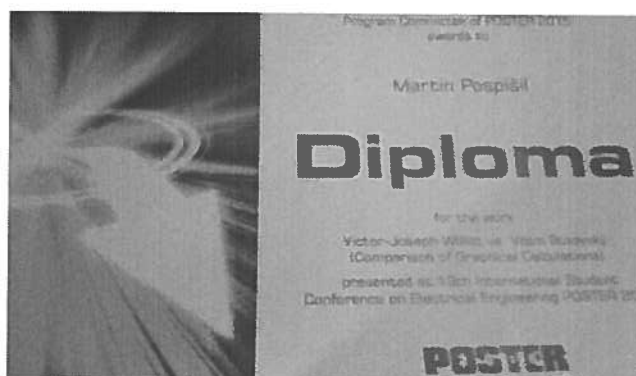
Publisher: Czech Technical University in Prague

Processed by: Faculty of Electrical Engineering, CTU in Prague Technická 2, 166 27, Prague 6, Czech Republic, tel: +420 224 352 115

Printed by: Ynot Group, s.r.o., V Olšínách 75, 100 00 Praha 10, Czech Republic

Nr. of pages: 99, Issue: 1.

Obrazová dokumentace POSTER 2015:

f2) M. Efmertová připomněla, že doktorandi by se měli více zúčastňovat nabízených akcí a že je nezbytné, aby se doktorandi více uplatňovali na domácích i na zahraničních konferencích - např. výše uvedená každoroční mezinárodní doktorská a studentská soutěž POSTER FEL ČVUT v Praze – a je velmi žádoucí, aby získávali vedle SGS ČVUT v Praze i jiné granty, případně se účastnili i grantových konkursů v zahraničí.

f3) Doplnkové přijímací řízení do CDSP HT se bude konat 29. 9. 2015 od 13h na MÚVS ČVUT v Praze.

f4) Jednání oborové rady CDSP HT bude navazovat na doplnkové přijímací řízení, tj. dne 29. 9. 2015.

Zapsala: Mgr. Petra Dolejšová, dne 6. 5. 2015

Schválila: Prof. PhDr. Marcela Efmertová, CSc., předsedkyně DSP HT, dne 27. 5. 2015
FEL ČVUT V Praze